

Beslut

**efter kvalitetsgranskning av Kvaliteten i
engelskspråkig undervisning när den ges i andra
ämnen än språk vid Futuraskolan International
Bergtorp i Täby med Futuraskolan AB som huvudman**

Inledning

Skolinspektionen har med stöd av 26 kap. 19–20 § skollagen (2010:800) genomfört en tematisk kvalitetsgranskning på Futuraskolan International Bergtorp avseende verksamhetens kvalitet inom engelskspråkig undervisning när den ges i andra ämnen än språk.

Genom beslut av Skolinspektionen den 29 juni 2011, Dnr 34–2011:623 har huvudmannen rätt att bedriva utbildning för årskurs 6, 7, 8 och 9.

Futuraskolan AB har godkännande att bedriva delar av undervisningen på engelska vid Futuraskolan International Bergtorp i Täby kommun enligt Skolinspektionens beslut den 20 juni 2017, Dnr 64–2017:4675.

Syftet med denna kvalitetsgranskning är att granska om undervisningen ger eleverna möjlighet att utveckla såväl språk- som ämneskunskaper i aktuellt ämne på både svenska och engelska.

Skolinspektionen gör en samlad bedömning av kvaliteten i engelskspråkig undervisning som ges i andra ämnen än språk, utifrån de kvalitetskriterier som tagits fram för granskningen (se bilaga 1). Om Skolinspektionen bedömer att ett utvecklingsarbete behövs för att höja verksamhetens kvalitet inom något område anges ett utvecklingsområde. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs då också av huvudmannen. I bilaga 2 återfinns granskningens författningsstöd.

Skolinspektionen besökte Futuraskolan International Bergtorp den 5 september 2024. Besöket genomfördes av utredarna Lena Knutsson och Helena Forsberg. Futuraskolan International Bergtorp som ligger i Täby kommun med Futuraskolan AB som huvudman är en grundskola som bedriver verksamhet i årskurserna 6–9. Vid granskningstillfället finns det totalt 481 elever i årskurs 7-9 som får delar av sin undervisning på engelska i ämnena bild, fysik, biologi, idrott och hälsa, matematik, slöjd och teknik.

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Fyra lektionsobservationer
- Två gruppintervjuer med elever
- En gruppintervju med lärare
- En intervju med rektor och biträdande rektor
- Dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt statistik som finns att tillgå om den aktuella skolenheten.

Begreppslista för detta beslut:

Modellering: Modellering innebär att läraren steg för steg till exempel förklarar hur man tänker och använder för strategier när man utför en uppgift eller skriver en text. Poängen med modellering är att ge eleverna ett slags manual för hur en text läggs upp.

Revoicing: Ett verktyg för att engagera eleverna i akademiska konversationer. Läraren kan återge det eleven har sagt för att förtydliga elevens tanke. Det är ett sätt att säkerställa vad eleven menar och ge eleven fler möjligheter att förstå innehållet. Läraren kan på så sätt tillföra ämnesspecifika begrepp utan att förändra innebörden, reda ut missförstånd och föra samtalet vidare.

Autentiska uppgifter: Uppgifter och relevanta problem som liknar hur kunskap används utanför skolan och som ger elever möjlighet att delta i de sätt att kommunicera som används i verkliga sammanhang. Uppgifter kan även ses som autentiska genom att de är begripliga och meningsskapande för eleverna.

Multimodala verktyg: Verktyg med vilka man kan kommunicera kring ett innehåll där man använder fler uttryckssätt än tal och skrift för att skapa betydelse (bild, symboler ljud, film, gester, blickar...).

Starkaste språk: Elevernas starkaste språk avseende svenska eller engelska.

Alla språkliga resurser: Elevernas får använda alla sina språkliga resurser utöver svenska och engelska.

Vardagsspråk: Vardagsspråket är det språk som eleverna tillgodogör sig utvecklar snabbast. Det är mer kontextbundet och konkret. De strategier man använder när man läser, skriver och talar skiljer sig åt mellan vardagsspråk, skolspråk och ämnesspråk.

Skolspråk: Skolspråket är det som används generellt i skolan. Jämfört med vardagsspråket är det mer kontextoberoende, teoretiskt och abstrakt. Typiskt för skolans språkbruk är användning av sambandsord som *för att*, *därigenom*, *däremot*, *medan*, *antingen eller*. Studier visar att eleverna ofta kan ha svårt att förstå dessa ord och begrepp.

Ämnesspråk: Ämnesspråket är starkt präglad av ett ämnes specifika termer och begrepp och tematiska mönster (nätverk av mening). Exempel på ämnesspråk är exempelvis ordet *atmosfär* istället för det vardagliga ordet *luft* eller *tempo* istället för det vardagliga uttrycket *hur snabbt* man springer. Ämnesspråket har ofta specifika språkkarakterer, sina egna språkliga strukturer, texttyper och sätt att kommunicera.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket för faktakontroll.

De samlade iakttagelserna från alla skolorna som har ingått i granskningen kommer att presenteras i en övergripande kvalitetsgranskningsrapport. Rapporten är planerad att publiceras under vårterminen 2025.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att framtagna kvalitetskriterier uppfylls vid Futuraskolan International Bergtorp i följande utsträckning:

Undervisningen ger eleverna i flera delar förutsättningar att utveckla både språk- och ämneskunskaper i såväl svenska som engelska men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del.

- Lärarna behöver tillsammans reflektera över och utveckla den språk- och ämnesintegrerade undervisningen med fokus på elevernas språkliga interaktion.

Rektorn arbetar i flera delar för att undervisningen ska ge förutsättningar att utveckla både språk- och ämneskunskaper i såväl svenska som engelska men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del.

- Rektorn behöver utveckla sin uppföljning och analys av undervisningen för att säkerställa att den genomförs utifrån vetenskap och beprövad erfarenhet om språk- och ämnesintegrerad undervisning.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den **24 april** redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena och resultat av dessa åtgärder. Som stöd för redovisningen bör bifogad mall (bilaga 3) användas.

Redogörelsen skickas via e-post, till dokument.goteborg@skolinspektionen.se. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 2024:634) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömningar

Nedan framgår vad som ligger till grund för Skolinspektionens bedömning inom respektive område.

I vilken utsträckning ger undervisningen eleverna förutsättningar att utveckla både språk- och ämneskunskaper i såväl svenska som engelska?

Området handlar om hur lärarna planerar och genomför sin engelskspråkiga undervisning i syfte att ge eleverna förutsättningar att utveckla språk- och ämneskunskaper när den ges i andra ämnen än språk. Ytterligare handlar området om hur undervisningen är upplagd så att eleverna får förutsättningar att utveckla ett adekvat ämnesspråk, både på svenska och engelska. Slutligen handlar om rådet om hur lärarnas stöd till eleverna ges samt om undervisningen är anpassad till enskilda elevers behov.

Språk- och ämnesintegrerad undervisning (användning av målspråket i undervisningen)

Planering och genomförande av undervisning

Granskningen visar att undervisningen delvis planeras och genomförs utifrån kunskap om språk- och ämnesintegrerad undervisning. Eleverna ges möjlighet att ta sig an både språk och ämne genom olika arbetsformer och arbetssätt men den engelskspråkiga undervisningen genomförs till största del utan kunskap om och förankring i vetenskapliga metoder om språk- och ämnesintegrerat lärande. De språkliga målen beskrivs eller uttrycks endast undantagsvis av lärarna, i planering eller i genomförandet av undervisningen. Visserligen är undervisningen varierad och innehåller olika arbetssätt där lektionerna innehåller olika aktiviteter som gemensamma genomgångar, grupppresentationer och enskilt arbete. Undervisningen innehåller flera moment som upplevs som meningsfulla av eleverna och därför motiverar dem. Till exempel utgår lärarnas exempel i flera ämnen från vardagliga situationer eller autentiska uppgifter som eleverna kan relatera till och lärarna använder sig av filmer och digitala frågesporter som engagerar eleverna. Dessa aktiviteter är dock allmäntdidaktiska och kan ha tydligare språk- och ämnesintegrerade utgångspunkter. Eleverna får språkligt stöd i form av nyckelord och begreppslistor på både engelska och svenska men eleverna görs inte medvetna om hur de kan arbeta mot olika språkliga mål i olika ämnen, som till exempel att kunna förstå, beskriva eller förklara något med hjälp av

ämnesspecifika begrepp. Undervisningen har sin tyngdpunkt på de språkliga förmågorna lyssna, skriva och läsa med genomgångar och eget arbete. Det förekommer i mindre utsträckning att eleverna övar på att tala, diskutera och resonera för en ökad förståelse. Det finns dock goda exempel på skolan där lärare arbetar mycket medvetet med att modellera, använda olika stödstrukturer med språkliga mål där eleverna får förklara, resonera, diskutera och ges strategier för att kunna lyssna och läsa med förståelse. I undervisningen används då förklaringar och beskrivningar på både svenska och engelska. Eleverna får vara med och resonera om förklaringar och läraren problematiserar ord och begrepp. I klassrummet används bilder och ordkort där eleverna får para ihop bilder och begrepp.

Användning av elevernas språkliga resurser

Granskningen visar att eleverna uppmuntras att använda sitt starkaste språk i undervisningen och i examinationer. Eleverna får lite möjlighet att använda alla sina språkliga resurser i diskussioner och resonemang för att tillägna sig språk- och ämneskunskaper. I den engelskspråkiga undervisningen pratar lärarna oftast engelska och ord och begrepp skrivs på tavlan på svenska. Det förekommer också att lärarna i undervisningen använder sig av filmer på svenska som vissa läromedel erbjuder. Skolan har också tillgång till multimodala och digitala resurser som ger eleverna möjlighet att arbeta med flera språk. Andra modersmål används inte aktivt i undervisningen mer än att eleverna har digitala resurser på många olika språk. Eleverna svarar oftast på engelska när läraren pratar engelska men använder svenska när inte engelskan räcker till. Prov och andra examinationer är till övervägande del på svenska. Vid examinationer får eleverna möjlighet att uttrycka sina ämneskunskaper på både svenska och engelska. Det finns elever med annat modersmål på skolan men det framkommer inte annat än att svenska eller engelska är de flesta elevernas starkaste språk.

Utveckling av den språk-och ämnesintegrerade undervisningen

Vid granskningen framkommer att lärarna reflekterar över den egna undervisningen men i stort sett bara gällande de olika ämnenas genomförande. Lärarna reflekterar inte systematiskt över den språkliga dimensionen när undervisningen genomförs på engelska. I en del ämnen använder sig lärarna av *exit tickets* som då framförallt är ett verktyg för att ta reda på om eleverna lärt sig det de ska och handlar inte om hur eleverna uppfattat undervisningen, varken ur ett språk- eller ämnesperspektiv. Kollegiala diskussioner om undervisningen sker framför allt i ämneslagen där lärarna planerar undervisningen och bedömningsuppgifter tillsammans. Lärarna delar även tips och goda exempel med varandra men dessa är främst allmäntdidaktiska och rör inte ett språk-och kunskapsutvecklande arbete.

Utveckling av ämnesspråket

Förutsättningar för att utveckla ämnesspråk

Granskningen visar att undervisningen ger eleverna möjlighet att utveckla ett ämnesspråk på både engelska och svenska men problematisering och förståelse behöver ta större plats. Visserligen lär sig eleverna de ämnesspecifika begreppen på båda språken och i vissa ämnen arbetar lärarna tillsammans med eleverna för att gradvis bygga ut de begreppslistor som används i undervisningen, vilket stödjer elevernas utveckling av ämnesspråket. Emellertid stannar detta arbete vid att eleverna ska lära sig begreppen på både svenska och engelska och ämnesspecifika begrepp problematiseras eller diskuteras endast undantagsvis. Goda exempel på när så ändå sker är när läraren i ett ämne illustrerar begreppens innebörd med bilder, revoicing, förklaringar och resonemang. I de exempel som framkommer där ämnesspråket problematiseras och diskuteras görs detta utifrån en medvetenhet om ämnesspråkets specifika karaktär. Exempelvis kan språket få betydelse för hur man skriver och läser eller agerar i ämnet. Undervisningen i andra ämnen kännetecknas istället av att eleverna får ta del av ämnesspråket i första hand genom att läraren pratar engelska och översätter centrala ämnesbegrepp.

Koppling till styrdokument och användande av undervisningsmaterial

Vid granskningen framkommer att lärarnas undervisning har en tydlig koppling till läroplan och kursplaner och att läromedel och undervisningsmaterial används på ett genomtänkt sätt. Det finns en tydlig gemensam planering på skolan där ämnenas innehåll fördelas under året och där tematiska och ämnesövergripande arbeten planeras för att passa in i de olika ämnenas centrala innehåll. Den engelskspråkiga undervisningen i andra ämnen än språk planeras också utifrån en språklig dimension med större fokus på begrepp. De språkliga målen är inte lika tydligt uttryckta som ämnesmålen. Vidare framgår av granskningen att det finns ett gemensamt arbete på skolan för val av läromedel samt att lärarna samverkar i arbetslagen för att övrigt undervisningsmaterial och lärarnas metoder ska vara adekvata och möta innehållet i läroplanen. Läromedel är till största del på svenska men annat undervisningsmaterial kan vara på engelska. Det finns tillgång till digitala material där eleverna själva kan välja mellan många olika språk, inte enbart engelska eller svenska.

Lärarstöd och individanpassning av undervisningen

Vid granskningen framkommer att undervisningen innehåller flera stöttande moment på grupp- och individnivå för att främja elevernas utveckling av ämneskunskaper. Däremot visar granskningen att undervisningen inte innehåller så mycket stödstrukturer för att främja

elevernas språkkunskaper. Genom att variera undervisningen och följa upp hur det går för eleverna identifierar lärarna olika individuella förutsättningar hos eleverna och lärarna gör individuella anpassningar utifrån elevernas behov i de olika ämnena. Det framgår också att det görs insatser för elever på gruppnivå genom att läraren anpassar nivån på sin planering eller att mindre grupper får extra stöd av läraren eller en resurspersonal under lektionerna. För elever som behöver utmaningar erbjuder lärarna extra utmanande uppgifter och ordnar samarbete med gymnasieskolan. Däremot saknas det språkliga stödstrukturer anpassade efter elevernas individuella förmågor, styrkor och behov såsom exempelvis lässtrategier, modellering och gemensam konstruktion. Om elever behöver ytterligare stöd i de språkliga delarna finns det stöd att få utanför lektionstid samt utanför skoltid. De lärare som inte behärskar svenska tar hjälp av elever som är starka i både svenska och engelska, av bildstöd och av digitala översättningshjälpmedel.

Tillåtande klassrumsklimat

Granskningen visar att lärarna arbetar aktivt för ett tillåtande klimat men undervisningen kan utvecklas för att eleverna ska vilja och våga att interagera på målspråket i klassrummet. Lärarna använder sig av medvetet bestämda placeringar så att eleverna sitter bredvid någon som de arbetar bra tillsammans med. Lärarna använder sig också av olika tekniker för att fördela ordet för att alla ska komma till tals och det förekommer att de uppmanar eleverna att hjälpa varandra med att hitta de rätta orden på målspråket för att förklara något inför klassen. I flera ämnen låter läraren eleverna använda sitt starkaste språk när de pratar inför klassen eller att växla mellan språk om de fastnar vid ett visst begrepp. Lärarna uppmanar också eleverna att chansa när de inte är helt säkra på ett särskilt ord eller uttryck. Däremot får eleverna sällan träna på att interagera i resonemang och diskussioner tillsammans i mindre grupper eller i helklass för en bättre förståelse. Både lärare och elever upplever att pojkar tenderar att ta för sig och höras mer i undervisningen. Det kan delvis hänga samman med att det är betydligt fler pojkar än flickor i vissa klasser.

Identifierat utvecklingsområde

För att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande:

- Lärarna behöver tillsammans reflektera över och utveckla den språk- och ämnesintegrerade undervisningen med fokus på elevernas språkliga interaktion.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att lärarna inte återkommande reflekterar över den egna undervisningen eller efterfrågar återkoppling från elever eller kollegor med avseende på den språk- och ämnesintegrerade undervisningen. Eleverna får i mindre utsträckning öva på att interagera, diskutera och resonera tillsammans för en ökad förståelse av begrepp och ämnenas specifika språkkaraktär. Eftersom ämnesspråkets specifika karaktär inte synliggörs i alla ämnen och det förekommer få metoder som syftar till att stötta elevernas språkutveckling, finns en risk att elevernas ämnesspråksinlärning på såväl svenska som engelska inte utvecklas i tillräcklig omfattning.

Skolinspektionen rekommenderar att lärarna, under ledning av rektorn, tillsammans med varandra och eleverna, reflekterar över den egna undervisningen och hur den kan utvecklas med avseende på det språk- och ämnesintegrerade arbetet. Undervisningen behöver innehålla fler metoder och strategier som stödjer elevernas förmåga att interagera, beskriva, förklara och resonera för att tillägna sig språk- såväl som ämneskunskaper. Dessa metoder och strategier behöver ta avstamp ur en medvetenhet om ämnesspråkets specifika karaktär och kopplas till undervisningens mål och syfte. Även om flera av skolans elever behärskar engelska, behöver undervisningen planeras så att den stöttar eleverna i att skilja mellan vardagligt språk, ett allmändidaktiskt skolspråk och ämnesspecifikt språk.

I vilken utsträckning arbetar rektor för att undervisningen ska ge eleverna förutsättningar att utveckla språk- och ämneskunskaper i såväl svenska som engelska?

Området handlar om hur rektorn följer upp och analyserar den engelskspråkiga undervisningen i andra ämnen än språk för att försäkra sig om att den möter elevernas behov för att sedan styra insatser mot de behov som finns. Ytterligare handlar området också om att rektorn säkerställer att undervisningen utgår ifrån läroplanen samt aktuella kurser samt att rektorn ger tid och förutsättningar för samverkan mellan lärare för att planera och utveckla den språk- och ämnesintegrerade undervisningen. Samverkan kan också ske mellan skolor.

Uppföljning och insatser för att främja elevers utveckling av ämnes- och språkkunskaper

Granskningen visar att rektorns uppföljning och analys av den undervisning som ges på engelska i andra ämnen än språk inte ger tillräcklig kunskap för att dra slutsatser om huruvida den möter elevernas behov och genomförs utifrån kunskap om språk- och ämnesintegrerad undervisning. Av detta följer att rektorn heller inte kan initiera insatser som möter organisationens behov. Genom uppföljning av elevernas kunskapsresultat skaffar sig rektorn en bild av elevernas möjligheter att utveckla ämneskunskaper. Kunskapsresultaten följs upp genom betyg, resultat vid nationella prov samt behörighet till gymnasiet och jämförs mellan olika elevgrupper och ämnen. Vidare följer rektorn upp undervisningens genomförande genom olika strukturerade forum för diskussion och observationer. Rektor har inte särskilt följt upp den undervisning som ges på engelska i andra ämnen än språk för att ta reda på om den genomförs av ett språk- och ämnesutvecklande arbetssätt och ännu inte initierat några insatser för att utveckla undervisningens kvalitet i detta hänseende. Rektorns uppföljning av verksamheten sker genom att ta del av lärarnas lektionsplaneringar och genom att i samarbete med biträdande rektor genomföra lektionsobservationer.

Rektorn leder ett skolövergripande arbete kring ämnesundervisningens röda tråd. Härigenom tillser rektorn att undervisningen utgår från läroplanen och andra styrdokument. Rektor har även viss kännedom om lärarnas kunskaper i såväl svenska som i engelska och om hur detta påverkar den del av undervisningen som ges i andra ämnen än språk på

skolan, och rektorn har tillsett att det i alla ämnen ska finnas begreppslistor med svensk-engelsk översättning. Rektorn har också strukturer för att följa upp lärarnas förutsättningar utifrån utbildning och språkliga förutsättningar. Det finns strukturer för hur nya lärare och lärare som inte pratar svenska ska ges stöd att förstå och arbeta utifrån svenska läroplanen samt för att utveckla det svenska språket. Emellertid är rektorns uppföljning och analys av undervisningens genomförande med avseende på språk- och ämnesintegrerat lärande och lärarnas förutsättningar inte tillräckligt omfattande för att resultera i relevanta insatser.

Förutsättningar för planering och samverkan

Granskningen visar att rektorn ger lärarna tidsmässiga förutsättningar för att planera och förbereda den språk- och ämnesintegrerade undervisningen. Lärarna är organiserade i ämnesarbetslag där en stor del av samverkan sker. Rektorn ger lärare som undervisar i engelska i andra ämnen än språk vissa förutsättningar för att samverka, men att denna samverkan inte på ett tydligt sätt omfattar strategier eller metoder för att planera för eller utveckla den språk- och ämnesintegrerade undervisningen. Lärarna på högstadiet samverkar framför allt i sina ämneslag, både genom möten, informella samtal och auskultationer. Däremot samverkar inte lärarna i samma utsträckning för att utveckla de språkliga aspekterna av undervisningen som sker på engelska i andra ämnen än språk som bygger på forskning och beprövad erfarenhet.

Identifierat utvecklingsområde

För att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande:

- Rektorn behöver utveckla sin uppföljning och analys av undervisningen för att säkerställa att den genomförs utifrån vetenskap och beprövad erfarenhet om språk- och ämnesintegrerad undervisning.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att rektorn inte följer upp att den engelskspråkiga undervisningen ger eleverna förutsättningar att utveckla såväl språk- som ämneskunskaper. Även om rektorn löpande följer upp kunskapsresultaten och deltar i forum som handlar om undervisningen, uppmärksammar rektorn inte särskilt om den engelskspråkiga undervisningen genomsyras av ett språk- och ämnesutvecklande arbetssätt. Därför har rektorn heller inte kunnat initiera insatser för att utveckla undervisningen så att den svarar mot elevernas behov.

Skolinspektionen rekommenderar att rektorn säkerställer att ett språk- och ämnesutvecklande arbetssätt används i den engelskspråkiga undervisningen när den ges i andra ämnen än språk. Det finns lärare som är skickliga på det språk- och ämnesintegrerade arbetet. Rektorn behöver tillse att de lärarna får det stöd de behöver för att sprida de kunskaperna till alla lärare på skolan. Vidare bör ett utvecklingsarbete ta avstamp i att rektorn följer upp och kartlägger undervisningen utifrån flera parametrar för att skapa sig en bild av i vilken utsträckning den är anpassad efter elevernas behov. Denna uppföljning kan bland annat omfatta en kartläggning av vilka språk- och kunskapsutvecklande metoder som förekommer i olika delar av undervisningen, elevgruppers sammansättning och skilda behov samt lärarnas förutsättningar utifrån behörighet, språkkunskaper och tidigare erfarenheter av att arbeta språkutvecklande.

På Skolinspektionens vägnar

2024-10-15

2024-10-15

X Maria Lodmark**X** Lena KnutssonBeslutsfattare
Signerat av: Maria LodmarkFöredragande
Signerat av: Lena Knutsson

I ärendet har även utredare Helena Forsberg deltagit.

Bilagor

Bilaga 1: Underlag för bedömning tematisk kvalitetsgranskning

Granskningen syfte

Syftet är att granska om undervisningen ger eleverna möjlighet att utveckla såväl språk- som ämneskunskaper i aktuellt ämne på både svenska och engelska.

Bedömningen görs i förhållande till de kvalitetskriterier Skolinspektionen satt upp i granskningen inom det granskade området, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Inom granskat område bedöms om skolan/verksamheten uppfyller framtagna kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar men utvecklingsområden finns eller i låg utsträckning.

Granskningens frågeställningar

För att uppfylla granskningens syfte ska följande frågeställningar besvaras:

1. I vilken utsträckning ger undervisningen eleverna förutsättningar att utveckla både språk- och ämneskunskaper i såväl svenska som engelska?
2. I vilken utsträckning arbetar rektor för att undervisningen ska ge eleverna förutsättningar att utveckla språk- och ämneskunskaper i såväl svenska som engelska?

Kvalitetskriterier

Språk- och ämnesintegrerad undervisning

Kvalitetskriteriet handlar om hur lärarna planerar och genomför undervisningen utifrån ett språk- och ämnesintegrerat arbetssätt. I undervisningen finns flera språk- och ämnesintegrerade aktiviteter där eleverna också kan ges möjlighet att använda sina starkaste språk som en resurs. Lärarna reflekterar över sin undervisning där lärarna är lyhörda för elevers och kollegors feedback.

Utveckling av ämnesspråket

Kvalitetskriteriet handlar om att elever behöver ges utrymme att utveckla och arbeta med att kommunicera på målspråket, trots att de inte kan det fullt ut eller har ett begränsat ordförråd. Läromedel och annat

undervisningsmaterial utgår ifrån våra styrdokument och är anpassade till eleverna.

Lärarstöd och individanpassning av undervisningen

Kvalitetskriteriet handlar om dels om hur lärarna stöttar eleverna för att främja deras utveckling av såväl språk som ämneskunskaper. Lärarna ger eleverna stöd både på grupp- och individnivå samt anpassar undervisningen efter enskilda behov och förutsättningar. Eleverna har möjlighet att använda sitt starkaste språk om målspråket inte räcker till. Lärarna arbetar för ett tillåtande klimat i klassrummet där eleverna vågar att pröva.

Förutsättningar för planering och samverkan

Kvalitetskriteriet handlar om hur rektorn skapar goda förutsättningar för lärarna att kunna planera och samverka kring den språk – och ämnesintegrerade undervisningen både inom skolan och mellan skolor.

Uppföljning och insatser för att främja eleverna utveckling av ämnes-och språkkunskaper

Kvalitetskriteriet handlar om hur rektorn följer upp och analyserar den engelskspråkiga undervisningen i andra ämnen än språk för att försäkra sig om att den möter elevernas behov för att sedan styra insatser mot de behov som finns. Kvalitetskriteriet handlar också om att rektorn säkerställer att undervisningen utgår ifrån den svenska läroplanen samt aktuella kurser.

Bilaga 2: Författningsstöd

Statens skolinspektion får efter ansökan, enligt **skolförordningen** (2011:185), besluta att en huvudman får anordna delar av undervisningen på engelska för andra elever än sådana som vistas i Sverige under en begränsad tid, om

1. undervisningens innehåll och utformning säkerställer att eleverna får tillräckliga kunskaper i svenska för att uppfylla betygskriterierna i samtliga ämnen,
2. de lärare som undervisar på engelska uppfyller kraven enligt 2 kap. 13 § eller 17 § första stycket 1 skollagen (2010:800), och
3. utbildningen håller god kvalitet (9 kap. 18 § skolförordningen). Under den sammanlagda tid som en elev får engelskspråkig undervisning enligt 18 § får högst hälften av undervisningen ges på engelska (9 kap 19 § skolförordningen).

I **skollagen** anges att utbildningen ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet (1 kap. 5 § skollagen). Utbildningen inom skolväsendet ska vidare vara likvärdig (1 kap. 9 § skollagen). Alla barn och elever i samtliga skolformer ska ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål (3 kap. 2 § första stycket skollagen). Som utgångspunkt får endast den som har legitimation som lärare eller förskollärare och är behörig för viss undervisning bedriva undervisningen (2 kap. 13 § första stycket skollagen). Utan att uppfylla kraven i 13 § får lärare dock bedriva annan undervisning på ett visst främmande språk än språkundervisning om de har en utländsk lärarutbildning som motsvarar en svensk lärarexamen och kompetens att undervisa på det främmande språket (2 kap. 17 § första stycket 1 skollagen). Den som ska bedriva undervisning som avses i 17 § får även anställas som lärare i skolväsendet utan tidsbegränsning (2 kap. 20 § fjärde stycket skollagen). I **förfaranden** anges att det är huvudmannen som avgör om en lärare uppfyller kraven enligt 17 § skollagen (prop. 2010/11:20 s 40). I förfaranden anges vidare att det är av största vikt att lärare i svenska skolor, även om skolorna har en språklig inriktning, lär sig det svenska språket så snart som möjligt eftersom detta är nödvändigt dels för att läraren ska kunna tillskansa sig den kunskap som behövs om de styrdokument som gäller för det svenska skolväsendet, dels för att läraren fullt ut ska kunna stödja eleverna i deras lärande (prop. 2009/10:165 s. 267).

Enligt **språklagen** [2009:600] har det allmänna ett särskilt ansvar för att svenskan används och utvecklas (6 § språklagen). I **läroplanen** anges att språk, lärande och identitetsutveckling är nära förknippade. Genom rika

möjligheter att samtala, läsa och skriva ska varje elev få utveckla sina möjligheter att kommunicera och därmed få tilltro till sin språkliga förmåga (Lgr 22 Skolans uppdrag).

Av **skollagen** följer att det pedagogiska arbetet vid en skolenhet ska ledas och samordnas av en rektor (2 kap. 9 § första stycket skollagen). Enligt **läroplanen** har rektorn ett särskilt ansvar bland annat för att personalen får den kompetensutveckling som krävs för att de professionellt ska kunna utföra sina uppgifter och kontinuerligt ges möjligheter att dela med sig av sin kunskap och att lära av varandra för att utveckla utbildningen (Lgr 22 2.8 Rektorns ansvar).

En lärare har enligt **skollagen** ansvar för den undervisning som han eller hon bedriver (2 kap. 15 § skollagen). Läraren ska organisera och genomföra arbetet så att eleven bland annat utvecklas efter sina förutsättningar, stimuleras att använda och utveckla hela sin förmåga samt får stöd i sin språk- och kommunikationsutveckling (Lgr 22 2.2 Kunskaper).